

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ

Παρατηρητήριο
Πολιτικών για τη
Βιώσιμη Ανάπτυξη

Τεύχος Νο 5, Μάρτιος 2009

ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΜΕ

Διαβάστε επίσης:

- ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ 2008-2010: ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
- Η ΕΘΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Είναι σαφές ότι στις αρχές του 2009 έχουμε πλέον μπει σε μία περίοδο σοβαρής οικονομικής ύφεσης. Η διοχέτευση ρευστότητας στις χρηματοπιστωτικές αγορές και η κρατική βοήθεια σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που κατέρρεαν, δεν μπόρεσαν να ανακόψουν την επέκταση της κρίσης στην πραγματική οικονομία.

Οι συνέπειες της διεθνούς κρίσης είναι ήδη εμφανείς και στην ελληνική οικονομία. Ο ρυθμός ανάπτυξης το τελευταίο τρίμηνο υποχώρησε και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα προσγειωθεί φέτος μόλις στο 0,2%, ενώ το έλλειμμα θα διαμορφωθεί στο 3,7% του ΑΕΠ. Η ανεργία σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα στοιχεία από την ΕΣΥΕ έχει αυξηθεί και προβλέπεται ότι στον μέλλον θα κινηθεί ανοδικά με πολύ υψηλότερους ρυθμούς.

Για να περιορισθούν οι συνέπειες της κρίσης απαιτείται άμεσα η αναθεώρηση του οικονομικού, παραγωγικού και κοινωνικού μοντέλου που ακολουθείται. Ο περιορισμός των επώδυνων καταστάσεων στην οικονομία και την απασχόληση προτάσσει τον άμεσο σχεδιασμό μίας εθνικής στρατηγικής που θα προκύψει μέσα από διαδικασίες κοινωνικής διαβούλευσης και θα περιλαμβάνει:

Πρώτον, ένα αξιόπιστο πακέτο ενίσχυσης εναντίον της ύφεσης το οποίο θα κατευθυνθεί α) στην υποστήριξη των ανέργων

και των απασχολούμενων με χαμηλά εισοδήματα, ώστε να διασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή και να στηριχθεί η εσωτερική ζήτηση, β) στην επαρκή και χαμηλότοκη χρηματοδότηση του επιχειρηματικού τομέα, ώστε να υποστηριχθεί η παραγωγή και η απασχόληση και γ) σε δημόσιες υποδομές για να στηρίξουν την βιώσιμη ανάπτυξη και να αντιμετωπίσουν την ύφεση στην περιφέρεια.

Δεύτερον, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών, ώστε να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση των προαναφερόμενων δράσεων. Η εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών θα πρέπει να προέλθει μέσα από το δραστικό περιορισμό της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής, την ενίσχυση της διαφάνειας και την ορθολογική διαχείριση στις δαπάνες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αλλά και την αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης μέσω της προοδευτικής φορολόγησης του συνόλου των εισοδημάτων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

Τρίτον, την ενεργοποίηση και την ουσιαστική εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών με ειδικές δράσεις ενεργοποίησης των υφιστάμενων θεσμών διαβούλευσης σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας.

Μόνο μέσα από ενισχυμένους θεσμούς και από πραγματικές διαδικασίες κοινωνικής συνεννόησης είναι δυνατόν οι όποιες πολιτικές να επηρεάσουν την πραγματική οικονομία, να περιορίσουν τις παρενέργειες της κρίσης και φυσικά να οδηγήσουν όσο το δυνατόν πιο γρήγορα στην υπέρβασή της.

Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Διάσκεψη για την Απασχόληση

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) που ανακοινώθηκαν στην 8η Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Διάσκεψη στη Λισαβόνα στις 9-13 Φεβρουαρίου 2009 ".....αναμένεται επιδείνωση της κρίσης η οποία θα οδηγήσει σε παγκόσμια ύφεση που θα προκαλέσει εντάσεις, πολιτική αβεβαιότητα, ακόμα και πιθανούς κινδύνους για την ασφάλεια. Η ανεργία αναμένεται να αυξηθεί παγκοσμίως κατά 50 εκατομμύρια περίπου άτομα. Οι γυναίκες, οι νέοι, οι μετανάστες, καθώς και οι εργαζόμενοι με συμβάσεις ορισμένου χρόνου είναι εκείνοι που πλήττονται περισσότερο από την κρίση στην αγορά εργασίας".

Μεταξύ των βασικών διαπιστώσεων που προέκυψαν από τη Διάσκεψη συμπεριλαμβάνεται η αναγκαιότητα διασφάλισης των θεμελιωδών αρχών και εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων και προώθησης των διεθνών Συμβάσεων

και Συστάσεων Εργασίας. Οι θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία αποτελούν τη μοναδική ασπίδα προστασίας απέναντι στην ύφεση και στην εργασιακή ανασφάλεια που έχει δημιουργήσει. Στην κατεύθυνση αυτή ο ρόλος των θεσμών κοινωνικού διαλόγου είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Επίσης, τονίσθηκε η ανάγκη σχεδιασμού ενός ολοκληρωμένου και συντονισμένου πακέτου δράσεων για τη ενίσχυση της συνολικής ζήτησης, την αποφυγή ενός αποπληθωριστικού σπινάλ και τη διατήρηση των ευκαιριών απασχόλησης. Τέλος, σημειώθηκε ότι απαιτείται ενίσχυση των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, καθώς και των πολιτικών απασχόλησης με επίκεντρο τις ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες προκειμένου να μην αποκοπούν από την αγορά εργασίας και να μπορέσουν να επιβιώσουν.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ 2008-2010: ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Α) Οι θέσεις της Ο.Κ.Ε.

Αξιολογώντας το νέο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Ε.Π.Μ.), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.) διαπιστώνει ότι μετά το τέλος του πρώτου Ε.Π.Μ. 2005-2008 η χώρα μας εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα στην ανάπτυξη και την απασχόληση, τα οποία θα επιδεινωθούν εξαιτίας της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Τα προβλήματα αυτά εστιάζονται στη χαμηλή και επιδεινούμενη ανταγωνιστικότητα, τη συνεχιζόμενη απώλεια παραγωγικού ιστού, καθώς και στην αδυναμία αποτελεσματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων στην αγορά εργασίας.

Η απάντηση που αναδεικνύεται από το νέο Ε.Π.Μ., ως αντίδοτο στη διεθνή κρίση, σχετίζεται με τη συνέχιση των ιδιωτικοποιήσεων, τη συγκράτηση των δημοσίων δαπανών, και ειδικά αυτών που αφορούν στο κοινωνικό κράτος, και την προώθηση της ευελιξίας στην αγορά εργασίας.

Η Ο.Κ.Ε. έχει διατυπώσει την αντίθεσή της στις προαναφερόμενες πολιτικές μέσα από συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες στηρίζονται στις ακόλουθες παραδοχές:

- Το ζήτημα της κοινωνικής συνοχής και της μείωσης των εισοδηματικών ανισοτήτων, στο πλαίσιο της διεθνούς οικονομικής κρίσης, θα πρέπει να είναι το επίκεντρο όλων των μεταρρυθμιστικών πολιτικών.
- Τα όποια μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής οφείλουν να διασφαλίζουν την ικανοποιητική χρηματοδότηση των κοινωνικών πολιτικών.
- Το σταθερό οικονομικό περιβάλλον, από πλευράς θεσμικού πλαισίου και νομοθετικών ρυθμίσεων, αποτελεί βασική αναπτυξιακή προϋπόθεση.
- Η ανάπτυξη προϋποθέτει τη στήριξη καινοτόμων παραγωγικών επενδύσεων και νέων δραστηριοτήτων που βρίσκονται στην αιχμή των τεχνολογικών εξελίξεων.
- Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης αποτελεί βασικό συντελεστή ανταγωνιστικότητας και οικονομικής ανάπτυξης.
- Τα προβλήματα στην αγορά εργασίας πρέπει να αντιμετωπισθούν με αύξηση της χρηματοδότησης των ενεργητικών πολιτικών για την απασχόληση, καθώς και των πολιτικών στήριξης των ανέργων και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Επίσης, βασική προτεραιότητα των πολιτικών απασχόλησης θα πρέπει να αποτελέσει και η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
- Τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα που θα

ληφθούν σχετικά με το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και το σύστημα υγείας οφείλουν να διασφαλίζουν ταυτόχρονα με τη βιωσιμότητα και την κοινωνική αποτελεσματικότητά τους.

Β) Οι απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Από την πλευρά της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε τον Ιανουάριο του 2009 την αξιολόγησή της σχετικά με το ελληνικό Ε.Π.Μ. 2008-2010.

Σύμφωνα με την Επιτροπή το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος είναι μεγέθη τα οποία πρέπει να βρίσκονται υπό έλεγχο και η δημοσιονομική βιωσιμότητα αποτελεί θεμελιώδη στόχο. Είναι γνωστό ότι τα δημοσιονομικά προβλήματα της χώρας ενισχύουν τα ήδη υψηλά επιτόκια δανεισμού του ελληνικού δημοσίου, τα οποία με τη σειρά τους, αποτελούν τροφοδότη περαιτέρω διόγκωσης του δημοσίου χρέους.

Ωστόσο, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι ο καθοριστικός ρόλος των δημοσίων δαπανών για τις κοινωνικές πολιτικές προϋποθέτει και τη σύνδεση της δημοσιονομικής πολιτικής με στόχους στο επίπεδο των δαπανών, που εξασφαλίζουν την επάρκεια πόρων για τομείς όπως η υγεία, η εκπαίδευση και η κοινωνική ασφάλιση.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σωστά επισημαίνει τις καθυστερήσεις για το εμπορικό μητρώο, τα one-stop-shops για τις επιχειρήσεις και το χωροταξικό σχεδιασμό, ενώ αναδεικνύει την αναγκαιότητα ανασχεδιασμού της πολιτικής στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, για τη νέα προγραμματική περίοδο. Υπάρχει, επίσης, αναφορά στα "κλειστά επαγγέλματα", ένα θέμα για το οποίο δεν έχουν δημιουργηθεί στην Ελλάδα οι προϋποθέσεις μιας συζήτησης από την οποία θα μπορούσαν να προκύψουν συγκεκριμένες επιλογές ευρύτερα αποδεκτές.

Σχετικά με την αγορά εργασίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται στην "ανάγκη αναθεώρησης της εργατικής νομοθεσίας". Εντούτοις, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων στην Ελλάδα δεν θεωρούν κάτι τέτοιο αναγκαίο. Σε ότι αφορά τέλος τις πολιτικές απασχόλησης, θετική κρίνεται από την Ο.Κ.Ε. η επισήμανση της Επιτροπής για την ανάγκη να αυξηθούν οι δαπάνες για τις ενεργητικές πολιτικές. Βέβαια, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, κατά την σημερινή περίοδο, που χαρακτηρίζεται από υψηλή και αυξανόμενη ανεργία, θα ήταν αναγκαίο να αναδειχθεί και η ανάγκη αύξησης των δαπανών για τις παθητικές πολιτικές

1. Βλ. Γνώμη Ο.Κ.Ε. νο.203, "Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2008-2010, στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισαβόνας", Σεπτέμβριος 2008.

απασχόλησης, δηλαδή για την προστασία των ανέργων.

Όσον αφορά στις επιμέρους παρατηρήσεις της Επιτροπής, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η σύνδεση του προβλήματος της ανταγωνιστικότητας με την εξέλιξη του εργατικού κόστους αποτελεί επιφανειακή προσέγγιση, καθώς κάτι τέτοιο δεν προκύπτει από τη μελέτη των πολιτικών για την αύξηση της παραγωγικότητας της οικονομίας και την καταπολέ-

μηση του υψηλού πληθωρισμού. Οι συγκεκριμένες πολιτικές είχαν μέχρι σήμερα περιορισμένα αποτελέσματα και δεν μπόρεσαν να εμποδίσουν τη συρρίκνωση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας, παρά το γεγονός ότι αυξήθηκαν κατά την προηγούμενη περίοδο, τόσο η μέση κερδοφορία των επιχειρήσεων, όσο και οι επενδύσεις του επιχειρηματικού τομέα.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους που συμμετέχουν σε αυτή, προχώρησε στη διαμόρφωση της Εθνικής Κοινωνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας. Η Συμφωνία αυτή καλύπτει το σύνολο των τομέων άσκησης εθνικής πολιτικής (ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, απασχόληση, έρευνα, φορολογική πολιτική, δημόσια διοίκηση, κοινωνική ασφάλιση, κοινωνική πρόνοια, υγεία, παιδεία, βιοτικό επίπεδο, ίση μεταχείριση-μεταναστευτική πολιτική, κλιματική αλλαγή, ενέργεια, φυσικό περιβάλλον, ανάπτυξη της υπαίθρου) και διαμορφώνει ένα κοινό πλαίσιο θέσεων και προτάσεων.

Το εγχείρημα αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μία τόσο κρίσιμη χρονική στιγμή που ήδη έχουν αρχίσει και εκδηλώνονται οι επιπτώσεις της διεθνούς κρίσης στη χώρα μας. Τα χρόνια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας θα εντείνουν τις συνέπειες της κρίσης, οι οποίες μεταξύ άλλων, αναμένεται να προκαλέσουν διεύρυνση των εισοδηματικών ανισοτήτων, απώλεια σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας, μείωση της κοινωνικής συνοχής και αύξηση της φτώχειας.

Οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στην Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία δεν αποτελούν πανάκεια, αλλά επιδιώκουν να δώσουν μία πρώτη απάντηση, για να ξεπεραστούν τα χρόνια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας με τρόπο αποτελεσματικό, διαφανή και κοινωνικά δίκαιο σε ένα εξαιρετικά δυσμενές διεθνές περιβάλλον. Μεταξύ άλλων, οι βασικότερες προτάσεις της Ο.Κ.Ε. οι οποίες θα συζητηθούν στο πλαίσιο της Συμφωνίας είναι:

- Λήψη μέτρων για την άμεση ανακούφιση των χαμηλών κοινωνικο-οικονομικών στρωμάτων (π.χ. εισοδηματικές ενισχύσεις). Σε κάθε περίπτωση προτείνεται να "υιοθετηθεί" το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα ως μέτρο ελάχιστης εισοδηματικής και κοινωνικής προστασίας.
- Άμεση και ουσιαστική ενεργοποίηση του Ταμείου κα-

τά της φτώχειας στην οπτική της ολοκληρωμένης αντιμετώπισης του προβλήματος της φτώχειας.

- Θεσμική θωράκιση της εργασίας και των εργασιακών δικαιωμάτων και ενίσχυση της ποιότητας της εργασίας με αποτελεσματικούς ελέγχους για την τήρηση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
- Ανάπτυξη δράσεων για την στήριξη της απασχόλησης και τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας οι οποίες κινδυνεύουν να χαθούν.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με τον περιορισμό της γραφειοκρατίας και των επιπτώσεων που αυτή συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις.
- Ενίσχυση της καινοτομίας και της έρευνας, αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της συνεχιζόμενης κατάρτισης.
- Ενίσχυση των βασικών τομέων της οικονομίας που θα πληγούν από την κρίση π.χ. τουρισμός, κατασκευές.
- Ένα άλλο μοντέλο αναπτυξιακής πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος με πολιτικές που θα οδηγήσουν στην "πράσινη ανάπτυξη" και την αύξηση των θέσεων εργασίας σε αυτήν.
- Ενίσχυση και αναβάθμιση των ελεγκτικών μηχανισμών της αγοράς για την αντιμετώπιση περιπτώσεων συντονισμένων πρακτικών από επιχειρήσεις που δημιουργούν ακρίβεια και υποβαθμίζουν την ποιότητα των προϊόντων.
- Αποτελεσματική προστασία των δανειοληπτών που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στα χρέη τους.
- Στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της απασχόλησης που επιτυγχάνουν.
- Στήριξη της αγροτικής παραγωγής και του αγροτικού εισοδήματος.
- Μέτρα κοινωνικής πολιτικής (π.χ. υγεία, πρόνοια, ασφαλιστικό, παιδεία) με πρόσθετη χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, μέσα από ριζική ανακατανομή του εθνικού πλούτου της χώρας.

ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΘΕΙ

Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξεκίνησε στα τέλη του 2008, έχει αρχίσει να απεικονίζεται πλέον στους περισσότερους δείκτες τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Όπως ήταν αναμενόμενο, οι αρνητικές εξελίξεις στη διεθνή οικονομία επηρεάζουν ήδη την προϋπάρχουσα δεινή θέση της χώρας μας, με αποτέλεσμα τη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης το 2008 και προβλέψεις περαιτέρω μείωσης για το 2009.

• Σημαντική αύξηση στο έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και του εμπορικού ισοζυγίου

Στα 35 δις € ή στο 14,5% του ΑΕΠ, έφθασε το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2008, αυξανόμενο κατά 8% σε σχέση με το 2007. Πρόκειται για το υψηλότερο έλλειμμα ισοζυγίου μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης. Το μέγεθος του ελλείμματος αντανάκλα τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, τη στιγμή μάλιστα που το έτος 2007 είχε ανακηρυχθεί ως έτος ανταγωνιστικότητας. Όσον αφορά στο εμπορικό ισοζύγιο παρατηρούμε ότι το έλλειμά του έφθασε τα 44.048 εκ.€ αυξημένο κατά 6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

• Ιστορικά χαμηλό επίπεδο του δείκτη οικονομικού κλίματος

Στην Ελλάδα, όπως και στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε., ο δείκτης οικονομικού κλίματος καταγράφει συνεχή πτώση από τις αρχές του 2008, με αποτέλεσμα τον Ιανουάριο του 2009 να διαμορφώνεται στις 55,4 μονάδες, καταγράφοντας ιστορικά χαμηλή επίδοση από τον Ιανουάριο του 1990. Το ενδιαφέρον στρέφεται και στη χρονική διάρκεια της περιόδου δυσμενούς οικονομικού κλίματος που είναι ιδιαίτερα μεγάλη, στις χαμηλές επιχειρηματικές προσδοκίες και στην αποτύπωση των συνεπειών της κρίσης σε βασικά οικονομικά μεγέθη (πωλήσεις, απασχόληση, παραγωγή, κτλ).

• Συνεχείς μειώσεις της βιομηχανικής παραγωγής

Η μείωση του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής είναι της τάξης του 8,7%. Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από μειώσεις στην παραγωγή εξόρυξης άνθρακα και λιγνίτη, κλωστοϋφαντουργικών υλών και μη μεταλλικών ορυκτών, καθώς και στην παραγωγή και διανομή φυσικού αερίου. Ειδικά στους κλάδους κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης και υπόδησης, παρατηρούνται σημαντικές μειώσεις τον Δεκέμβριο του 2008 σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2007 κατά 32,2%, 19% και 30,9% αντίστοιχα.

Σε ετήσια βάση η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε το 2008 κατά 3,7% έναντι αύξησης 2,2% το 2007.

• Μειωμένο το αγροτικό εισόδημα κατά 7,1%

Μείωση κατά 7,1% παρουσίασε το πραγματικό αγροτικό εισόδημα ανά εργαζόμενο στην Ελλάδα το 2008 έναντι του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Eurostat, τη στιγμή κατά την οποία στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27, η αντίστοιχη μείωση ήταν 4,3%.

Η μείωση του εισοδήματος οφείλεται κυρίως: α) στην άνοδο του κόστους εισροών κατά 10,8%, β) στη μείωση, κατά 1,5%, των επιστροφών φόρου και γ) στην άνοδο των αποσβέσεων κατά 2,4%.

• Ανεργία των νέων

Σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΣΥΕ, για το β' τρίμηνο του 2008, το ποσοστό ανεργίας των νέων 15-29 ετών είναι υπερδιπλάσιο του συνολικού: με ποσοστό 7,2% για το σύνολο των ανέργων, η ανεργία των νέων ήταν 15,5%.

Το Παρατηρητήριο Πολιτικών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.). Αποτελεί έκφραση της βούλησης όλων των κοινωνικών δυνάμεων που εκπροσωπούνται στην Ο.Κ.Ε. για αποφασιστική παρέμβαση σε σχέση με τις μεταρρυθμιστικές πολιτικές με επίκεντρο τις δράσεις που εξυπηρετούν τους στόχους της Στρατηγικής της Λισαβόνας. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε το site του Παρατηρητηρίου: www.okeobservatory.gr

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ:

Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη, Επιστημονική Συνεργάτης Ο.Κ.Ε.

Παρατηρητήριο Πολιτικών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Αμβρ. Φραντζή 9, 117 43, Αθήνα

Τηλ.: 210 9249510-12, Fax: 210 9249515

www.oke-esc.eu, e-mail: scad3@oke-esc.eu, ipr@oke-esc.eu